

אוסף סיפורים "שלטי"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט זעזוך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אבא התפלל

סיפר הרה"ג רבי יצחק שבדרון, בנו של הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל: 'עוצר' בתקופה שקדמה למלחמת השחרור היה מעשה של יום ביומו, ומי שהיה נתפס כשהוא מהלך ברחוב בשעת העוצר הכניס את עצמו לסכנה גדולה, שהגיעה לפעמים עד כדי 'פיקוח נפש'...

פעם אחת בעת העוצר, ואני הייתי עדיין ילד קטן, התעוררתי בבוקר, וכדרכו של ילד פתחתי את החלונות כדי להביט בטנקים שסבבו ברחובות. כשראה אבי בכך צבט בלחיי ואמר לי כדברים האלה: "כיון שהתעוררת כל כך מוקדם אני רוצה שתלך לבית הכנסת הגר"א, שם עומדים כעת עשרות איש בתפילת ותיקין, ותביא להם מזונות וקפה".

גם אני, כילד, ידעתי את הסכנה הכרוכה ביציאה לרחוב בשעת העוצר, ושאלתי את אבא האם אינו חושש מכך. ואבא השיב לי, כשבת צחוק על שפתיו: "אני אתפלל עליך, אל תדאג". מה שר' שלום כנראה לא ידע, שהחיילים הבריטים שהיו ממונים על שמירת העוצר הסתתרו מתחת לחלונות ביתו, וכשאך יצא הילד את הבית קפצו אלה ממחבואם וציוו עליו להרים את הידיים... יצחק'ה הקטן ממשיך ללכת כאילו לא אירע דבר והחיילים בעקבותיו באקדחים שלופים. כך הלך כברת דרך ארוכה למדי עד בית הכנסת הגר"א, "וכיון שלהיכנס לבית הכנסת היה אסור להם על פי חוק, מיהרתי להיכנס פנימה ונעלמתי מעיניהם". מבעד לחלונות הוא מבחין שהחיילים ממתנינים לו בחוץ ולבו נוקש... אבל כיון שאבא הבטיח שיתפלל עליו יצא הילד מבית הכנסת והחל לצעוד לכיוון הבית. מפקד הפלוגה הבריטית התקדם לעבר הילד, וכדי להוכיח לו שהחוצפה שלו נגד החיילים עברה כל גבול הרים את רגלו - עם הנעל הצבאית הכבדה - כדי לבעוט בו בעוצמה. והנה, אך הרים את הרגל, מעד הקצין והתגלגל כמה פעמים, ללא שהייתה סיבה הגיונית לכך". אני המשכתי ללכת בנחת, והחיילים כבר לא העזו לפגוע בי. כי אבא התפלל... "סיים רבי יצחק את סיפורו.

הגרזשים II (מעובד מתוך 'לעולם חסדו')

אדם נכנס לפתע ללשכתו של רבינו הרב פראג"י עלוש (הראשון) זצ"ל-ופנה אליו: "אני רוצה לגרש את אשתי!", אמר, כשפניו התאדמו ואצבעות ידיו נקמצו לאגרופים. טון דיבורו היה כעוס. רבינו ניסה להבין במה המדובר ומדוע הוא רוצה לגרש את אשתו. האיש אמר בכעס ובתסכול גובר והולך: "היא לא מכבדת אותי, מזלזלת בי ואינה מתנהגת כשורה!". "החלטתי נחושה ויהי מה. אני רוצה לגרש אותה", הצהיר.

הרב גייס את כל כוחותיו בניסיון לפייס את הבעל. הוא דיבר על ליבו וניסה להפיג את רוגזו. שעה ארוכה עמל, אך לשווא. מנוי וגמור היה בליבו של הבעל לגרש את אשתו. "כבוד הרב", האיש התעקש, "אני מבקש איגרת לבית הדין ובה הוראה להכין בעבורי גט". "הרב ביקש לדחות את רוע הגזירה ואמר לאיש: "הבה נקבע פגישה מסודרת מחר". האיש הסכים בלידת ברירה.

האיש הגיע למחרת בשעה הנקובה. הרב נטל את הקולמוס והתחיל לכתוב את נוסח הפניה לחברי בית הדין, כרצון האיש. בעת כתיבת המכתב הגיעו לאוזניהם צעקות רמות.

אלה גברו והלכו . לפתע נפתחה הדלת ואישה ובידה סל ירקות התפרצה לחדר, צועקת וזועמת. האיש נדהם. כיצד מעיזה האישה לנהוג בחוסר נימוס שכזה בנוכחות הרב הגדול?! הוא הביט בתדהמה באישה הניגשת למקום מושבו של הרב, נוטלת את סל הירקות, הופכת אותו על פניו, ומריקה את כל תכולתו על הרצפה. "אני כבר לא יכולה לסבול!", צווחה האישה. "במקום לקנות ירקות טובים, שלחת שוב את המשרת להביא לי סחורה זולה וקלוקלת?! נמאס לי מהמעשים שלך!". פיו של האיש נפער בתדהמה . התברר לו כי הגברת הצעקנית אינה אלא הרבנית בכבודה ובעצמה! הוא התקשה לעכל את המחזה המביש שהיה עד לו. עיניו הושפלו ארצה באי-נעימות, לאחר שנאלץ לראות את הרב ברגעים מביכים אלה.

הרב לא איבד את עשתונותיו. הוא התחיל בעדינות להרגיע את אשתו. הוא פייס אותה בלשון רכה: "אני מתנצל לפניך", הרכין את ראשו, וגחן ארצה ללקט את הירקות שהתפזרו על רצפת החדר. "את צודקת. להבא אבחר בעצמי ירקות משובחים". האישה נרגעה אט-אט. סערת רוחה שככה והיא התרצתה ויצאה מהחדר . הרב פנה אל האישה, וכאילו לא הושפל זה עתה, ביקש את סליחתו על העיכוב הממושך. הרב נטל את הקולמוס והמשיך בכתיבת האיגרת". הנה", אמר לאורחו, "תיכף נסיים את המלאכה ותוכל לגשת לבית הדין ולפתוח בהליך הגירושין".

האיש היה נסער. התרגשות רבה אפפה אותו. "לא, לא!", זעק. "כבוד הרב, עצור בבקשה! חדל מלכתוב!". מבט של תמיהה עלה על פני הרב. "מדוע?", שאל כלא מבין, "הלוא אני מתקרב לסיום המכתב. זה לא ידרוש עוד זמן רב. אולי אתה כועס על העיכוב שגרמתי לך, אך מה לעשות – גדול השלום, ולא יכולתי לדחות את רעייתי מעם פני . " "בבקשה, רבינו!", האישה התחנן, "אל תשלים את כתיבת המכתב! אני חוזר בי! אני מבקש לבטל את הגט!". "מדוע?", הרב שאל, "הלוא אמרת שאשתך מציקה לך ואינך יכול לשאת עוד את סבלך?". "כבוד הרב", האישה השפיל את מבטו. "אני מוכרח להודות כי מה שהתרחש כאן עתה זעזע את נפשי. גם ברגעים הקשים ביותר לא נקלעו יחסינו למצב מעין זה. למדתי עכשיו להעריך את אשתי ולהבין שבעצם היא אשת חיל כשרה". "אתה בטוח?", הרב שאל בנימת ספקנות, "אולי מחר תשנה את דעתך?". האישה נענע בראשו לשלילה. "מנוי וגמור עמי להתפייס עמה ולא להחריב את ביתנו!". האישה נפרד מהרב לשלום והרב שב לתלמודו.

האיש לא ידע כי המהומה הגדולה לא הייתה אלא הצגה מבוימת היטב, שאותה הרב יזם בשעת לילה מאוחרת, לפני שעלה על ייצואו. האסון המתקרב לבני הזוג לא נתן לרב מנוח והוא חיפש מוצא מהסבך. לבסוף נולד במוחו הפתרון הזה. כששיתף את רעייתו בתכנית, האישה נחרדה, כיצד תוכל לנהוג כך כלפי בעלה?! רק לאחר הפצרות רבות, כשהבינה שהצלת משפחה מונחת על הכף הסכימה למלא את התפקיד שהועיד לה בעלה. הרבנית ביקשה מהרב את מחילתו על הביזיונות שהיא עתידה לגרום לו, ואז ניגשה למעשה. ואכן, ה'מופע' קצר הצלחה גדולה. איום החרבת ביתה של בני הזוג הוסר. הרב הודה לאשתו בברכה "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לעשות שלום בית!"

הנשק של העם היהודי (הרב אשר קובלסקי שליט"א)

היה זה לפני כחמש שנים, בבית החולים 'מעייני הישועה' בבני ברק. את קריאות ה'מזל טוב' העליזות הראשונות שנשמעו עם לידת התינוק, החליפו אנחות קורעות לב ומצחים מיוזעים ומקומטים בחרדה. שעות ספורות לאחר הלידה התברר כי הרך הנולד הגיע לעולמינו כשהמעי הדק בגופו בקושי מתפקד, מום מולד מסוכן ובעייתי מאוד... המעי הדק, הוא השר האחראי על עיכול המזון. מי שחווה בעיה במעי הדק - למעשה מתקשה לאכול את כל המזונות המוכרים, ונדרש לאכול מזון מיוחד מאוד דרך אינפוזיה, כי למעשה מערכת העיכול בגופו אינה מתפקדת. למותר לציין כי מום כזה מכריע את גורלו של הילד לשארית חייו, שכן ילד שאינו אוכל כראוי - אחת דינו לגדילה ולהתפתחות בקצב איטי מהרגיל, ולחוסר תפקוד כולל ...

הוריו של הילד לא ידעו את נפשם מצער ומדאגה. רק כמה שעות בנם יקירם בעולם, וכבר חלחלה בהם ההבנה כי חייהם השתנו לחלוטין מן הקצה אל הקצה. לא עוד משפחה שלווה ומאושרת, רגועה ונינוחה. מעתה ילווה את חייהם ילד אומלל, שאולי בניסים יוכל לשרוד, אך ליותר מזה אין מה לצפות ממנו ...

עוד ביום הלידה, הובהל הילד לבית החולים 'תל השומר', בניסיון לאבחן את מצבו לאשורו ולנסות לטפל בו מהר ככל האפשר. הוא הובהל לחדר הניתוחים, שם נותח בידי שני כירורגים מהבכירים בארץ, ד"ר בילקרון וד"ר ירדני, שנלחמו על מעיו של התינוק הזעיר שחייו תלויים לו מנגד. 4 שעות ארוכות ואפופות חרדה עברו ההורים ובני המשפחה המורחבת, כולם המתינו שאולי תישמע צפירת הרגעה ... אך הרופאים בוששים מלצאת, ולא בכדי. הם עשו כל שביכולתם, ניסו להעניק לילד את הטיפול הטוב ביותר, וכשיצאו - ניכרה אכזבתם על פניהם. 'הכל מתפורר לנו בידיים, אין סיכוי, אין סיכוי, רק נס יעזור!' - פכרו ידיהם ביאוש. ההורים המודאגים כמו הזדקנו באותו רגע בעשרים שנה, העובדה כי הניתוח הארוך והרופאים המובחרים לא הצליחו למצוא מזור או פיתרון - העלו עוד יותר את מפלס המתח והחרדה ...

במשך שמונה חודשים קשים ומייסרים היה התינוק הזעיר מאושפז בקביעות בבית החולים. שמונה חודשים שאין בהם לא יום ולא לילה, רק דאגה, תפילות, מתח, חרדה, מעקב צמוד אחר ההתפתחויות. מבט ימינה ושמאלה בין כותלי המחלקה לא בישר טובות: מעט הסובלים מאותו מום נדיר מאושפזים במחלקה עד שנות נעוריהם, כך ממש! האומנם זה מה שיעלה בגורל הילד? האם לנצח יוזן דרך הווריד, כשחייו תלויים מנגד, ואין כל שיפור באופק?! היום מספר לנו האב בגילוי לב, כי כתום שמונת החודשים הללו, הוא ורעייתו כבר לא ידעו על מה להתפלל. עד כדי כך הגיעו הדברים... הרופאים היו מיואשים, ההורים לא ידעו את נפשם. מה עדיף שיעלה בגורלו? האם נותר לו סיכוי לחיות חיים כלשהם? איך מתמודדים עם נסיון כה גדול?! בהמלצת רב המשפחה, החליט האב כי עתה ישלוף את הנשק הכי חזק של העם היהודי, את ברכת הכהנים. הוא פנה לידידיו ומכריו הכהנים, ובדמעות שליש פרש את סיפורו של בנו הנלחם על חייו, את הסיכויים שהולכים ואוזלים, את הצער האדיר, ואת החושך הממלא את האופק' ... אנא מכם', השתפך לפניהם

בבכי, 'קחו את שמו של בני לתשומת ליבכם, תכוונו עליו בברכת כהנים. דבר יום ביומו, בעלותכם לשאת את כפיכם ולברך את עמו ישראל באהבה, התכוונו נא לעוללי הזעיר הנלחם על חייו בחדרי המחלקה הכירורגית בתל השומר. תשימו עליו את שם ה', תכוונו עליו בברכתכם, כדי שתקויים בו הבטחת הבורא 'ואני אברכם' - לברכו בבריאות איתנה לאורך ימים !'

דבריו הנרגשים הותירו חותם על הכהנים, שהבינו כי בפיהם להציל את הילד. הם היו מוקיריו של האב, כך שברכתם נישאה ביתר אהבה והערכה לתינוק האומלל, כי אהבת הכהן למתברכו היא תנאי בקיום הברכה. מאותו יום, כל יום, כל אחד מהם נעמד לברכת כהנים בשיא הרצינות, בכוונו על העולל הנלחם על חייו בתל השומר, כשהם משדרים אליו את הברכה ממרחקים, מניחים עליו שמירה עליונה ...

ואכן, ימים ספורים אחר כך, החל שיפור משמעותי במצב הילד, שהלך והתקדם בצעדי ענק. אט אט, התברר כי מערכת המעי הגס של הילד הולכת ומשתפרת ומתחזקת, ברמה שהיא מצליחה להשלים גם את מלאכת המעי הדק. הרופאים המומים מהנס הרפואי, הילד - כלא יודע על הנס המתחולל בין קרביו, ולנו לא נותרה אלא תגלית מעוררת התרגשות: ברכת כהנים! המפתח העוצמתי שהציל את חיי הילד, שחולל נס רפואי נדיר מסוגו! ברגעים אלה ממש, מתהלך ברחובות בני ברק ילד כבן חמש, שהוא עדות לעוצמתה של ברכת כהנים, לכוחה האדיר וזרועה הנטויה. ילד שבריאותו היא בריאות מברכת שמים, מידיו של בורא עולם !

הבה נתבונן בסיפור הזה אותו שמענו מאבי הילד, ונבין איזו הזדמנות יש לנו בידיים! מדי יום עם שחר, עולים הכהנים לדוכן ונושאים את כפיהם. אם נכוון להתברך, אם נבקש מהם לכוון עלינו בברכתם על בקשה ייעודית - הישועה בוא תבוא כי היא ישועה מאת ה', הנמסרת אלינו דרך הכהנים ! יש לנו כל כך הרבה דברים לסדר, בעיות הדורשות פיתרון. בעיות רפואיות, צרות משפחתיות, מצוקות כספיות, אינספור קשיים. יש לנו ביד את המפתח שבורא עולם מעניק לנו - תכוונו בברכת כהנים ותזכו, תנו לכהנים את הכח לפתור לכם את הבעיות בחיים ! הבה ננצל את המתנה הנפלאה הזו. הבה ניזהר שלא להחמיץ אף הזדמנות להתברך מפיהם של הכהנים, נוודא שאיננו מאבדים אף הזדמנות למפתח עוצמתי כל כך. זה תלוי בנו, בכוונה שלנו, ברצון שלנו, בהתבוננות שלנו בגודל הרגעים הנשגבים. אשרינו שזכינו שה' הוא המברך אותנו, הבה נתברך מפיו כולנו כאחד!

העלילה (עברי אנוכי)

סיפר הרה"ג רבי יחיאל מאיר צוקר: על יהודי תושב בעיר אשדוד, איש פשוט, שפעם הוא היה זקוק לעצה והכרעה בנושא חשוב. הוא שאל את אחד האברכים, עם מי הוא יכול להתייעץ בשאלות כבדות משקל. האברך יעץ לו לפנות אל מרן הגאון הרב רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצ"ל. בכל פעם שהייתה לו שאלה או שביקש ברכה, היה נוסע לבני ברק לביתו של הרב.

לאדם זה היו מספר חנויות, כשנפתח מרכז מסחרי במקום מסוים, הוא השכיר חנות גדולה והכניס בה מוצרים רבים. באחד הימים ניגש אליו שכנו לחנות ואמר לו, היות ולפעמים נעלמות לו סחורות מהחנויות, ומדי פעם גם פורצת שריפה, כדאי לשלם לו שכר חודשי, והוא ידאג שלא יאונה לחנות כל רע. בתמימותו לא קלט את המסר, וענה, שאין צורך בכך, ולאחר זמן התברר לו, שאותו שכן נמנה עם קבוצה של עבריינים, שדורשים דמי חסות מבעלי החנויות בקניון. מכיוון שסירב לשלם, השכן התחיל להציק לו בדרכים שונות בכל מיני הלשנות ותביעות והתחיל ממש להמאיס עליו את הרצון לנהל את החנות.

אותו יהודי נכנס לרבינו מרן שטיינמן זצ"ל, וסיפר לרב כל מה שהוא עובר וביקש מהצדיק עצה. מרן שאל אותו: 'מה אתה עושה כל היום?' מהבוקר עד הערב אני עובד בחנות. מרן המשיך להקשות: 'ובשעות הערב, מה אתה עושה? הולך להתפלל תפילת ערבית ואחר התפילה אני לומד בכולל עם אחד האברכים, אמר לו רבינו, טוס לאמריקה לשבוע ותגייס כספים לכולל. הוא יצא מביתו של הרב ולא הבין. ומה לו ולאיסוף כספים לכולל? ובכלל, הוא לא הבין איך הטיסה לחו"ל וגיוס כספים עבור הכולל יסייעו לו בבעיה המשפטית עם אותו אדם? הוא שב לאשדוד ובדרך החליט, שאם זה מה שרבינו אמר, יעשה באמונה תמימה. ותוך מחשבה נזכר, שיש לו חברים בארה"ב, שהפרוטה מצויה בכיסם. והחליט שיפנה אליהם כדי להתרימם עבור הכולל. טס לארצות הברית, הצטייד מראש במכתב מראש הכולל שהוא מייצג אותו. ניסה להתרים אנשים ובקושי רב הצליח להתרים מעט כסף. וחזר לארץ מאוכזב.

לאחר תקופה קצרה קיבל שוב הזמנה לבית המשפט. הפעם התביעה הייתה מיוצגת על ידי עורך דין ידוע, שרק כדי לשכור עו"ד מתחרה, שייצג אותו מול אותו פרקליט מפורסם – יהיה עליו לשלם כסף רב. הגיע יום המשפט. העו"ד המפורסם 'תפר לו תיק כבד', הפך את היוצרות, ולפי הגרסה שלו דווקא הצדיק הוא זה שמתנהג באלימות כביכול כלפי הסוחרים וסוחט אותם כספית. ממש עלילת שווא! הפרקליט דאג להביא עדים, והעידו על יום מסוים, שבו הם ראו, כיצד הוא הרים ידיים ונהג באלימות רבה כלפי הסוחרים בקניון וסחט אותם. כששמע את עדותם, חיוך גדול עלה על פניו. התאריך, שהם העידו, שהוא נהג באלימות כביכול, היה בזמן שהוא שהה בחו"ל לצורך התרמה לכולל. היהודי האשדודי פנה לשופט ואמר, שניתן לבדוק במחשבי משרד הפנים, כי בשבוע הזה הוא בכלל לא היה בארץ, אלא היה בארצות הברית, רק עתה הבין כמה גדולה היתה עצתו של הצדיק מרן הגאון הרב רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצ"ל. ואכן טענתו נבדקה. והעדים נמצאו מעידים עדות שקר, וכמובן, שהוא יצא זכאי, והם נקנסו בצורה קשה מאוד על סחיטה במרמה והבאת עדי שקר.

לומדים מכאן שמי שמתיעעץ עם גדולי ישראל, שומע לעצתם ומקיים מתוך אמונה פשוטה, גם כאשר אינו מבין את תשובתם, ירוויח בגדול.

כי במקלי עברתי את הירדן". (ל"ב י"א) ("ראשי גולת אריאל")

רבה האחרון של קהילת נדי אראסי שבהונגריה לפני השואה, היה הגאון רבי זכריה הלוי פלק, חתנו של הגאון רבי יצחק לורנץ. במשך כל שנות כהונתו הרבנית התייחסו אליו אנשי השלטון המקומי האנטישמים בעין רעה ונטרו לו שנאה כבושה. בשנת תרצ"ט, כאשר המפלגה ההונגרית הנאצית הרימה ראש, הוציא מפקד המחוז את רצונו לפועל. הוא שכר עדי שקר אשר העידו כי רבי זכריה, בשיתוף ראשי הקהל אסף מאות אלפי פנגו, ובאמצעות שליח הבריח את הכסף אל מעבר לגבול, שם נמסרו לאויבי המשטר. אשמה זו היתה חמורה ביותר, והרב היה צפוי לעונש כבד.

כאשר ישב הרב בסוכה יחד עם ראשי הקהילה, התפרצו אנשי המשטרה ועצרום. אחיו שהיו אף הם רבנים ידועים ניסו בכל דרך לשחררם, אך ללא הועיל. אחיינו רבי שלמה לורנץ שהיה אז צעיר לימים, נכנס לעובי הקורה, שכר עבורם את אחד מעורכי הדין הגדולים בהונגריה, והצליח להעביר להם אוכל כשר לתוך הכלא. אך היה נראה שכלו כל הקיצים, השופטים אכולי השנאה כלפי היהודים בכלל וכלפי הרבנים בפרט הכינו פסק דין חמור מאד. אך עצת ה' היא תקום!

ביום גזר הדין התאספו באולם המשפט ציבור גדול. עדי השקר מסרו את עדותם. וכאשר נשאלו - כיצד ובאיזו דרך הצליח הרב להבריח סכום עצום שכזה אל מעבר לגבול, השיב העד כי הרב הסתיר את הכסף ברגל העץ של היהודי יוסף, אחד מתושבי העיירה, וכך עבר עם הכסף את הגבול. והנה לפתע ומבלי משים פלט השופט הראשי שאלה נוספת: "מאיזה מטבעות היה הכסף?" העד השיב: "במטבעות של חמש פנגו". עם שמיעת תשובה זו השתנו פניו של השופט... הוא התבונן בחבריו השופטים וראה כי הם החווירו, חמש פנגו הינו מטבע נחושת גס וגדול. השופט חזר ושאל את העד - אם הוא בטוח שכך היה המעשה. ושוב ענה העד בחיוב: "כן, כך ראיתי!" באולם פרץ צחוק אדיר ששטף את האולם כולו מקצה לקצה... מאות הנוכחים הבינו מיד כי היתה כאן עלילה שפלה, שהרי סכום כה רב של מאות אלפי פנגו, לא יספיקו להכילו אפילו עשרות רגלי עץ, וכיצד הצליחו לעשות זאת ברגל אחת?! כך התבטלו להם האישומים, והאסירים יצאו לחופשי.

רבי זכריה עצמו עבר להתגורר בעיירה סמוכה, כי ידע שאותם רשעים ששבועו חרפה ובוז בבית המשפט, לא ינוחו ולא ירגעו, ויחפשו בכל דרך להתנקם בו.

סוד ספר התורה (השגחה פרטית, עלון 54)

מספר הרה"ח ר' צבי ראובן דוידוביץ שליט"א מירושלים: את הסיפור הבא סיפר לי יהודי חשוב תושב שכונת גאולה שנבחר על ידי ראש הישיבה הרה"ג ר' נתנאל פרץ מאירוזון שליט"א לומר קדיש אחר חמיו הגאון ר' רפאל סולובייצ'יק זצ"ל בנו של מרן הגרי"ז מבריסק.

שבת בבוקר. יהודים עטופים בטליתות לבנות מתנועעים בתפילה. מבחוץ נשמע קולו של מנוע מכונית מתקרב. גבר כבן ארבעים יוצא משם, ומחפש לו פינה מתאימה כדי שיוכל לעמוד ולהשקיף אל תוך בית הכנסת. המתפללים אינם מתרגשים. זה קורה לפעמים.

בקליוולנד יש יהודים מכל הסוגים וגם גויים שמתעניינים לפעמים בנעשה בפנים. האדם שיצא מהמכונית עומד באותה פינה ומסתכל. ומסתכל. ומסתכל. הוא לא אז משם. מגיעים לקריאת התורה, שבעה קרואים עולים, המפטיר גם הוא מסיים, והנה מגיעה ההגבהה. הכל נעמדים, 'משה אמת ותורתו אמת'. רגע אחרי ההגבהה שוב לא רואים את האיש מהחלון. הוא נעלם.

בשבת הבאה שוב מגיע אותו אדם במכוניתו, נעמד מבחוץ, משקיף, ומיד אחרי ההגבהה הוא מתניע את רכבו ונעלם. המחזה חזר על עצמו שוב ושוב, והוחלט כי יש לעשות סוף לדבר. אחד מהגבאים יצא אל האדם שחיכה בחוץ ואמר לו: "כאן זה בית כנסת אורתודוכסי. אנחנו שומרים שבת, ובשבת אין לנסוע!" "ככה?" האיש נבוך. הוא לא התכוון להפריע. "בסדר. אבוא לכאן ברגל."

בשבת הבאה עשה האיש את דרכו ברגל מביתו שבמרחק כמה קילומטרים הגונים. הוא קם לפנות בוקר כדי שיוכל להגיע לשטח בית הכנסת, להיעמד בפינה כלשהי בחניה ולהציץ לכיוון ספר התורה בשעת ההגבהה. "למה תעמוד בחוץ?" שאלו אותו כמה מהמתפללים. "בוא תיכנס." בשבת הבאה הוא כבר נכנס. הראו לו איפה אוחזים, מה מתפללים, מה קוראים, ולאט לאט הוא הפך למתפלל מן המניין. התפילה בשבת היתה רק ההתחלה. מאמריקאי שלמד בבית ספר גויי, וגדל בבית חילוני לגמרי, הוא הפך לבעל תשובה גמור. הוא שינה את אורחות חייו מהקצה אל הקצה, עד שהיה לאדם חדש, יהודי חרדי, עובד השם בכל מאודו.

באחד הימים ביקשו ממנו המתפללים הסבר. "מה משך אותך בהגבהה של ספר תורה דווקא?" שאל אותו אחד מהם. והוא הסביר: "נולדתי בבית מנותק מיהדות. אמנם סבתי זיכרונה לברכה הייתה צנועה וצדקת, אך הורי הרחיקו לכת. למדתי בבית ספר גויי, ועברתי את המסלול הרגיל של אמריקאי ממוצע. במפעל שבו אני עובד מארגנת ההנהלה של המפעל מדי פעם טיולים לכל העובדים, כל פעם במדינה אחרת בעולם. באחת השנים נסענו למזרח התיכון, והתאכסנו בבית מלון בירושלים. בכל יום הלכנו לאתר אחר.

בשבת בבוקר ירדתי למטה, לכניסה, ושאלתי את החברים: מה יש היום? והם אמרו: היום שבת. לאן הולכים? לבית כנסת. הלכתי לבית כנסת ברחביה. הלבוש שלי לא התאים לבית כנסת, ולכן נכנסתי לעזרת הנשים שהייתה ריקה. עמדתי והתבוננתי. זמן קצר אחרי שנכנסתי סיימו המתפללים את הקריאה ועשו הגבהה לספר התורה. באותו רגע קרה לי משהו שאי אפשר להסביר. בעוד אני מתבונן ביריעה הפתוחה שבין עצי החיים, אני חש בהתרגשות עזה, כאילו פונה אלי מלאך מהשמיים ואומר לי: כמה צדיק אתה! כמה אני אוהב אותך! זו הייתה בת קול פנימית, חזקה ועוצמתית. משהו שעלה בתוכי בלי שום הקדמה לפני כן. תחושה כה נעימה של אהבה עטפה אותי. חוויה כזאת לא חוויתי מעולם.

שבוע הנופש הסתיים, חזרנו לקליוולנד, לחיים האמריקאים הרגילים ולעבודה במפעל, אבל ידעתי שאני מוכרח לראות עוד פעם איך מרימים ספר תורה ומסובבים אותו באוויר.

ביררתי איפה יש באזור בית כנסת, וככה הגעתי לכאן, קודם לראות הגבהה מבחוץ, אחר כך מבפנים, והמשך ידוע."

הסיפור הפליא את השומע. "כל ההתעוררות שלך הגיעה מהגבהה של ספר תורה?"
 "כן". "באיזה בית כנסת זה היה?" שאל המתעניין. "בית כנסת ברחביה, של הרב שר".
 הדברים היו לחידה. האיש ששמע את הסיפור הבין כי יש דברים בגו. ייתכן שבאותו ספר תורה טמון סוד כלשהו. הוא הגיע לרב שר ושאל אותו: "אולי תזכור באיזה ספר תורה קראו בפרשה המסוימת ההיא בקיץ?" הרב זכר וסיפר: זה ספר תורה מיוחד!

בתחילת דרכי הייתי רב בבית כנסת בקליוולאנד, וראיתי שיש להשיג בדחיפות ספר תורה כשר. אמרו לי שספר תורה מהודר כמו שאני מחפש עולה ששת אלפים דולר. בימים ההם היה זה סכום עצום! אספתי את הגבאים כדי לדון בדרכים להשיג את הכסף, והנה, אחד מהם נזכר כי בעיר מתגוררת אשה צדקת, זקנה, חובשת מטפחת צנועה, לבושה בדיוק כמו הסבתות הצדקניות שהיו באירופה. מדי יום היא יוצאת והולכת בין החנויות כשבידיה קופסא גדולה, והיא מקשקשת במטבעות ומבקשת צדקה עבור ישיבת פעלץ. "היא מתמידה מאוד באיסוף הכספים, ונראה שיש בידה כסף רב", אמר הגבאי. "אהבת התורה שלה רבה מאוד. היא בוודאי תסכים להירתם לרכישת ספר תורה". יצרנו קשר עם האשה, וזו אמרה: "אני מסכימה לקחת על עצמי את כל התשלום של ספר התורה, בתנאי אחד. נולד לי נכד פג, והוא נמצא בפגיה במצב קשה מאד. אני מבקשת שה'מי שברך' הראשון שיברכו בעת שיקראו בתורה יהיה לטובת הנכד שלי." הסכמנו לתנאי. בו במקום נתנה האשה שק על סך 6 000 דולר, ספר התורה נקנה, וה'מי שברך' הראשון היה לטובת הנכד. אכן, תוך מספר ימים הוא יצא מכלל סכנה והבריא לגמרי! ספר התורה שתרמה האשה עלה אתי לארץ ישראל, והוא הוא ספר התורה שבו קראו באותה שבת.

הנכד הפג גדל והיה לאיש. ארבעים שנה לאחר ה'מי שברך' הראשון הגיע לבית הכנסת, פגש את ספר התורה שתרמה סבתו, והפך לבעל תשובה אמיתי.

"קטנתי מכל החסדים... אשר עשית את עבדך" [מתוך 'האמנתי ואדברה']

נביא סיפור מפי בעל המעשה. ר' שמואל, יהודי חם המתנדב במערך ההסעות של ארגון החסד הנודע 'עזר מציון' מספר: "בביתי אחד עשר ילדים, כולם ברוך ה' בריאים, חכמים ויראי ה'. והנה, לפני כשלושה חודשים, שמת לי לב כי בני הבכור החל להיות קצת מודרני, הוא החליט יום אחד כי במקום שפאותיו תהיינה מסולסלות לפני אוזניו, הוא ילך עם פאות מסולסלות אחרי האוזניים. נו, נו, אמרה אשתי, 'לא כדאי להעצים את העניין. עם הזמן הוא יתבגר ויחזיר את פאותיו למקומן'. גם אני סברתי כמותה. היינו אופטימיים וחדורי תקווה. האמנו כי בננו הבכור הינו בסך הכל נער יקר, המשקיע את כולו בגמרא וספוג באמונה טהורה בה', ומן הסתם תוך זמן קצר ישוב מסורו ויחזור לדרך הישרה שסללנו עבורו כל חייו. אלא שטעינו טעות חמורה.

ההתדרדרות הרוחנית שלו נעשתה בקצב מואץ, מבלי שתהיה לנו יכולת לעוצרה. למרבה דאבונו התרועע בנו עם חברים מדורדרים, ללא שידענו על כך. בהשפעתם

ההרסנית הוריד את הכיפה והתרחק מכל מה שריח יהדות נודף ממנו. ברגע הראשון נחרדנו עד עומק נשמתנו. בנו, ציפור נפשנו, אכזב אותנו קשות. כל החיים השתוקקנו לראותו בן עליה. והנה המציאות טופחת על פנינו וספגנו מהלומה כואבת" ... כהורים למשפחה ברוכה, גם דאגנו לשלומם הרוחני של יתר ילדינו, שלא ישפיע עליהם חלילה בדרכיו הקלוקלות. תחילה בטובות, ומשלא הועלנו, פנינו בהכוונת מומחים לשיטת 'המקל' - התרעות, עונשים ודברי תוכחה. אולם מאומה לא עזר. הבחור התחפר בדרכו ולא היה קשוב לדברי כיבושין ומוסר. אשתי ואני הרגשנו מרוסקים. הבית שלנו נהרס, זו הייתה גזירה איומה עבורנו. ומלבד כל זה, החל נגדנו מסע של ביזיונות והשפלות. השכנים הרחיקו, ובצדק, את ילדיהם מביתנו, אשר היה תמיד שוקק חיים וחברה. פתאום הפכנו 'מנוודים' בשכונה העניקית שלנו. כולם הסתכלו עלינו ברחמנות והיו שהפנו אלינו אצבע מאשימה. הבנו אותם. אף אחד אינו חפץ שילדיו יתגוררו ליד מי שהשפעתו הרסנית, במיוחד כשמדובר בבני בכורי שהינו בחור עוצמתי, כריזמטי ובעל כושר מנהיגות.

כל הפדגוגים הורו לנו, למרות הניסיון הקשה, לקרב את הילד, להשאיר מולו ערוץ של קשר ולנהוג עמו בכבוד. הבעיה הייתה שהילד דחה את קרבתנו בשאט נפש. הוא אינו מוכן לקבל מאתנו שום יחס. נראה כאילו מחק אותנו לחלוטין מהלקסיקון שלו".

יום אחד הסעתי ברכבי את הרב בן-ציון סנה שליט"א, ושפכתי לפניו את לבי בעניין הזה. הרב הקשיב לי בדומיה, לפתע התנער משתיקתו ואמר לי: "שוב לביתך ונסה את הדרך של הודיה לה' לפני כל תפילה תחינה ובקשה שאתה מוציא מפיק". באותו יום שבת לביתי, כששביב תקוה בלבי.

כאשר נמו ילדי הקטנים ובביתי שררה דומיה, התיישבתי עם אשתי, כאשר למולי מחברת ומכשירי כתיבה. 'עכשיו אנחנו כותבים את כל הטובות שעשה עמנו ה' עד כה', אמרתי ואור חדש בעיני. בתחילה אשתי חייכה: 'לא חבל על הזמן של שנינו? יש לי עוד הרבה משימות לערב זה. הרי פסח מתקרב בצעדי ענק, ועבודות הנקיון - נראה שאין להן סוף'. 'זאת איזו שהיא סגולה שנתן לי היום הרב בנציון סנה, בשביל שרוליק שלנו...', הבהרתי לה קצרות. "וכך החלו בני הזוג לפרט את כל החסדים העצומים שמלווים אותם בימי חייהם. "צריך להגיד תודה לה' שנישאנו", פתח הבעל. "וכמובן שה' נתן לנו ילדים", השלימה זוגתו. "והם בריאים ושלמים, חכמים ומוצלחים", הזכיר ר' שמואל ופרץ של הכרת טובה גאה מקרבו. "ועל כך שיש לנו בחסדי ה' קורת גג לדור בה", הוסיפה האישה בהודיה. "וחייבים להודות לבורא עולם על כך שיתר בנו קמים כל יום לתפילה והולכים לישיבה... כמה אחרים במקומם היו נשברים", חידד הבעל את הסייעתא דשמיא המיוחדת שלהם. אט אט, בתהליך כתיבה פנימי ומחושב, התמלאה המחברת בעשרות תודות למנהיג כל הברואים, על חסדיו הגדולים והקטנים שעשה עם כל יצוריו.

לפנות בוקר, כשהייתה רשימת התודות גדולה ועמוסה, נשאו ההורים עיניהם השמימה וביקשו בלב מורתח: "אנא בורא עולמים, עזור לנו בבקשה עם בנו בכורנו, שרוליק בן יוכבד, טע בלבו רצון לשוב לדרך הישרה". כך עלו על יצועם, כשעיניהם אדומות ונפוחות מבכי והמחברת מוצפנת במגירתם. בהגיע ליל הסדר, התיישבו כל ילדיו של ר' שמואל סביב השולחן הערוך. 'בניך כשתילי זיתים סביב לשולחןך', חש האב המאושר כמלך. גם שרוליק, בנו הבכור, הצטרף לסדר ועקב בדריכות אחר אביו. "ילדים, היום, לפני שנתחיל בסדר, נפתח בהקדמה קצרה", דפק האב קלות על השולחן והניח למולו את מחברת

ההודיה לה'. "תחילה ברצוני לקרוא באוזניכם את כל אשר עלינו להודות לבורא העולם, כפי שרשמנו אימא ואני לפני כשבוע ימים". הילדים היו המומים, זו להם הפעם הראשונה שאביהם נוהג כך. תמיד הוא ממהר להתחיל בסדר, והיום משום מה הוא נינוח ושלין. פניו קורנות והשמחה פורצת מתוכו.

ר' שמואל קרא בפרטי פרטים את כל הטובות שגמל ה' עמו ועם בני משפחתו. רק לאחר מכן החל לקרוא בהגדה. כאשר הגיע לנאמר בהגדה - "אילו פיננו מלא שירה כים", "ולפיכך אנחנו חייבים להודות", החל לשיר בשמחה עצומה, ובחדר השתררה אורה של הכרת טובה לה'. חלפו שבועות.

יום אחד, באמצע ספירת העומר, מגיע בנו בכורו הביתה, כאשר כיפה זערורית מתנוססת על ראשו. אף אחד לא אמר מילה. בני הבית קיבלו הוראה שלא להתערב בענייניו. גם ההורים השתוממו, אך אצרו את פליאתם בלבם. הם חששו לחבל בהתקדמות הקטנה של הבן. בחלוף מספר ימים הבחינו בסימנים של פאות המפארות את צדעי פניו של הנער. האם נכון רואות עיניהם? האם אלה סימני הישועה הממששים ובאים...? בחג השבועות הגיע הבן לבית הכנסת, לאחר זמן רב שלא דרך במקום. האב שפשף עינו בתימהון ופחד להוציא מילה מיותרת מפיו. הוא התפלל שרגעי ההארה הללו של הבן לא יפוגו לעולם. בראש חודש תמוז כבר נכנס הבן הביתה בלבוש של 'בחור ישיבה' - עם המגבעת, החליפה וציציותיו מתנופפות לצדדים. "אבא, החלטתי סופית - אני חוזר לישיבה", הודיע לאביו בקול בטוח. האב המאושר נפל על צווארי בנו, חיבקו, נשקו, הרעיף עליו קיתונות של חום ואהבה ולאחר מכן שאל אותו: "אמור לי בני, מה קרה? מה גרם למהפך הנפלא הזה שעשית." "הרכין הבן פניו ואמר: "אבא, כל חיי שמעתי ממך ומאימא: 'כשיהיה לנו כסף - אז תזרח השמש', 'לכולם יש ורק לנו אין'... והייתם מתלוננים ומקטרים על המצב שלכם. גדלתי בהרגשה חמוצה של חסר ולכן פניתי לחפש את האושר בחוץ. פתאום, בליל הסדר, אני שומע את רשימת התודות שלכם, הוריי. עקבתי אחריכם וראיתי שזה רציני אצלכם - ההודיה והכרת הטוב באמת ממלאים את לבכם. הנה, במהלך הסדר נשברו כמה צלחות יוקרתיות ואתה פלטת בחיוך: 'לא נורא, יש הרבה זכוכיות בבית, וברוך ה' ששפך חמתו על עצים ואבנים'. אחר כך היו תקלות טכניות נוספות, שעשויות היו לגרום עוגמת נפש, כמו מיץ הענבים שנשפך והכתים את המפה החדשה בכתם שלא יורד. ציפיתי לשמוע מילה, ובמקום זה אימא חייכה ואמרה: 'נו, נשתמש מחר במפת הקרם. יש לנו עוד הרבה מפות בבית'. זה גרם לי שינוי מהותי. פתאום רציתי להידמות לכם, לחקות אתכם, להיות כמותכם, חביבים ומאירי פנים, שיודעים באמת להודות לה' על כל הטוב שקיבלו... לאחר הפסח ישבתי עם עצמי והחלטתי לכתוב את כל הטובות שעשה עמי ה'.

הרשימה התארכה ואני מוסיף וכותב, ממלא ומודה. לאחר שהדפים התמלאו שאלתי את עצמי בגילוי לב: 'איך אני יכול להפנות עורף לקב"ה, אחר שגמל עמי כל כך הרבה חסדים וטובות?'. אז החל הצעד הראשון, והנה אני כאן, מוכן ומזומן לשוב לדפי הגמרא. "ר' שמואל וזוגתו ליוו את בנם בכורם בדרכו לישיבה לבעלי תשובה, כשדמעות הודיה לה' מציפות את עיניהם. הם זכו לישועה! תפילתם בקעה רקיעים. ושניהם ידעו כי הם העניקו לעצמם ולילדיהם את מנת החינוך הטובה ביותר שיכלו להעניק אי פעם!.

